

A		KRITERIJ: 100 % – 90 % = (odl) 5 89 % – 78 % = (pdb) 4 77 % – 64 % = (db) 3 63 % – 50 % = (zd) 2 49 % – 0 % = (nzd) 1	IME IN PRIIMEK, razred: <u>Jakob Škofc</u>		
			Št. točk: <u>36,5/41</u>	Odstotek: <u>89%</u>	Ocena: <u>pdb(4)</u>
Letnik: 1.	Št. testa: 3	Datum: 3. 6. 2024	Snov: Podnebni tipi, prst, vegetacija, vodovje		

1. Na črto pred pravilnimi trditvami zapiši DA, če je trditev pravilna, oz. NE, če je napačna. (2T)

DA Z oddaljevanjem od ekvatorja se proti severu in jugu količina padavin zmanjšuje.

NE Dež tam (okolica ekvatorja) pade le v deževni dobi, ki se daljšajo s približevanjem povratniku.

DA Ob povratnikih je suho podnebje.

NE El Nino se pojavi kot posledica mešanja Humboldtovega in Brazilskega toka. ne

2. Sliki v prilogi 1 prikazujeta podnebne značilnosti dveh krajev v Evropi. Napiši, koliko znaša temperaturna amplituda kraja, ki prikazuje značilnosti kontinentalnega polsuhega podnebja. Pojasni vzrok za razliko med temperaturnima amplitudama obeh krajev. (2T)

Temperaturna amplituda znaša: 30°C

Pojasnitev: kraj 2 leži bližje morju, ki nima temp. amplitud, (voda se počasi segreva in ohlaja)

3. Dopolni z ustreznimi podnebnimi tipi. 1. in 4. klimogramu pripiši tudi tip prsti, klimogramu 2 in 3 pa tip vegetacije. (8T)

	1	2	3	4
podnebni tip	<u>Savansko</u>	<u>ekvatorialno</u>	<u>mediteransko</u>	<u>kontinentalno suho</u>
tip prsti	<u>ferralsol</u>			<u>desertni aranosol</u>
Tip vegetacije		<u>tropski deževni gozd</u>	<u>listopadni gozd, od odstranitve: makija</u>	

4. Napiši DA, če je trditev pravilna, oziroma NE, če je napačna. (2T)

NE Relief je najpomembnejši pedogenetski dejavnik, ki vpliva na značilnosti prsti na svetu.

DA Tekstura prsti nam pove razmerje med peskom, meljem in glino.

DA Pri višjih temperaturah in višji vlažnosti nastaja debelejša plast prsti.

NE Sivo barvo prsti dajejo železovi oksidi.

5. Na karti v prilogi 2 so s črkami označena območja različnih tipov prsti. Napiši, kateri pedogenetski dejavnik je odločilno vplival na njihov nastanek. (1T)

1
podzelo

- 2
6. Na sliki v prilogi 3 je prikazan profil prsti. Imenuj horizont, označen s črko C, in opiši prevladujoč proces v horizontu, označenem s črko E. (2T)

Horizont (C): Prepeninski Opis (E): izpiranje organskih snovi

- 2
7. Na lastnosti prsti močno vpliva tudi človek. Opiši en negativen vpliv človeka na prst in pripišite ukrep, s katerim bi bilo možno zmanjšati degradacijo prsti. (2T)

Vpliv 1: Prekomerna uporaba gnojil in pesticidov (onesnaževanje)

Ukrep: Prenehanje pridelave živil z uporabo kemij gnojil

- 2
8. Slika v barvni prilogi 4 prikazuje skupine naravnega rastlinstva. Imenuj prevladujočo skupino naravnega rastlinstva na območju, ki je na sliki v barvni prilogi 3 označeno s črko A, in prevladujočo skupino prsti na območju, ki je označeno s črko B. (2T)

Skupina naravnega rastlinstva (A): Tajga

Prevladujoča skupina prsti (B): feralsol

- 1.5
9. V brazilskem delu Amazonije tropski deževni gozd doživlja hitro krčenje. Pojasni (vzrok in posledica!) negativen vpliv tega procesa na globalne podnebne spremembe. (2T)

Vzrok: Sežnja - človek gozd seba (ali požara) za pridobitev novih kmetijskih površin. Posledica: Krčenje gozdov, ki porablja toplogrelni plin CO_2 in proizvaja O_2 .

10. Na črto pred izjavo zapiši DA, če trditev drži, oz. NE, če ne drži. (2T)

NE Sredozemsko rastlinstvo je prilagojeno na zimsko sušo.

DA Zaradi pomanjkanja svetlobe je v tropskem deževnem gozdu malo podrasti.

NE Tajgo najdemo tudi na Antarktiki.

DA V monsunskem podnebnem tipu drevesa v suhem delu leta odvržejo liste.

- 1
11. Oglej si prilogo 5. Poimenuj prikazane tipe naravne vegetacije. (2T)

A: Iglasti gozd B: Savana

C: slape

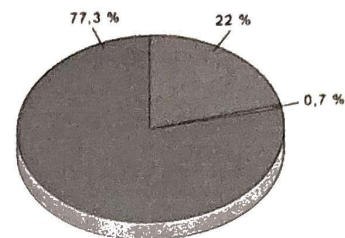
- 2
12. V katero skupino rastlin glede na prilagoditev vodnim razmeram uvrščamo rastlinstvo, ki je na fotografiji v prilogi 6 v barvni prilogi? Opiši tudi dva načina, s katerima so te rastline prilagojene na vodne razmere. (2T)

Skupina: kserofiti

Opis prilagoditve 1: Preobraženi listi (iglice)

Opis prilagoditve 2: Mesnat listi

13. Na sliki desno je prikazano razmerje med vodami na kopnem. Obkroži črko pred obliko vode, ki predstavlja 22 % voda na kopnem. (1T)

- ☒ A) podzemne vode
 B) voda v ledenikih in ledenih pokrovi
 C) voda v rekah in jezerih

14. Na sliki v prilogi 7 so s številkami označena tri morja. Obkroži črko pred rešitvijo, ki pravilno razvršča morja od tistega z najvišjo do tistega z najnižjo slanostjo, in napiši povprečno slanost svetovnega morja. (2T)

- A 3 2 1 D 1 3 2
☒ B 2 3 1 E 2 1 3
 C 3 1 2 F 1 2 3

Povprečna slanost sv. morja: ~ 35 ‰

15. Imenuj morskata tokova, ki sta v prilogi 7 označena s črkama A in B. Z znakom X označi, ali je imenovani tok hladen/topel. (2T)

Črka	Ime morskega toka	Topli	Hladni
A	Kanarski		X
B	Benguelški		X

16. Imenuj vrsto podzemne vode, ki je prikazana v prilogi št. 8 in opiši dve njeni pozitivni lastnosti. (2T)

Vrsta podzemne vode: Podtalnica

Opis:

1. Visoka samoposilne sposobnosti
 2. Lahko črpati

17. Oglej si prilogo 9. Poimenuj označene reke. (2T)

1: Sava dolinka 2: Soča 3: Vipava 4: Reka

18. Oglej si prilogo 10 in obkroži črki pred pravilnima trditvama. Kaj lahko razberemo iz hidrograma na sliki? (2T)

- A) razporeditev padavin čez leto
☒ B) povprečni pretok meseca septembra
 C) vodostaj reke
☒ D) rečni režim
 E) poloblo, na kateri teče reka

19. Vriši razvodnico med Muro in Dravo. (1T)

